

Komunikat prasowy

Luksemburg, 17 kwietnia 2023 r.

Na transport zwierząt wpływają różnice kosztów między regionami

- *Co roku w UE przewozi się miliardy żywych zwierząt*
- *O transporcie zwierząt decydują głównie czynniki ekonomiczne*
- *Państwa członkowskie niejednolicie egzekwują przepisy w tym obszarze*

Każdego roku setki krów, świń, owiec, kóz, kur i koni przewozi się na terenie Unii lub wywozi poza UE do celów hodowli, tuczu bądź uboju. Rolnicy i producenci mięsa starają się w ten sposób osiągnąć zysk, wykorzystując różnice kosztów w poszczególnych regionach. Ponad jedna trzecia przewozów trwa dłużej niż osiem godzin, a standardy zapewniające dobrostan zwierząt nie zawsze są przestrzegane, w związku z czym pojawiają się wątpliwości co do adekwatności tych zasad. Trybunał opublikował dziś przegląd, w którym kontrolerzy przedstawili aktualną sytuację w zakresie transportu zwierząt. Zwrócili też uwagę na wyzwania, którym muszą sprostać decydenci unijni, oraz możliwości, jakie stoją przed nimi w ramach planowanej zmiany przepisów UE.

Produkcja zwierzęca nie jest prowadzona równomiernie we wszystkich krajach i regionach UE, a gospodarstwa rolne specjalizują się najczęściej w hodowli jednego gatunku zwierząt lub też zajmują się konkretnym etapem produkcji. Ponadto w ostatnich latach można zaobserwować, że gospodarstw rolnych i ubojni jest coraz mniej, ale są one większe. W tej sytuacji rolnicy i producenci mięsa wykorzystują różnice kosztów pomiędzy państwami członkowskimi, aby ograniczyć koszty produkcji i uboju, zmaksymalizować dochody i zwiększyć korzyści skali. Te właśnie czynniki decydują o transporcie zwierząt, zwłaszcza w przypadku gdy koszt przewozu stanowi zaledwie niewielki odsetek detalicznej ceny mięsa.

– Przewożenie żywych zwierząt na duże odległości może poważnie naruszyć ich dobrostan – powiedziała Eva Lindström, członkini Trybunału odpowiedzialna za przegląd. – Co więcej, unijne przepisy dotyczące transportu zwierząt nie są wdrażane w równym stopniu przez poszczególne państwa członkowskie i przedsiębiorstwa przewożące zwierzęta mogą wykorzystywać luki prawne wynikające z różnic między krajowymi systemami sankcji.

Istnieje ryzyko, że przewoźnicy wybiorą dłuższą trasę, aby ominąć kraje, w których standardy unijne są ściśle egzekwowane, a sankcje – bardziej restrykcyjne. Również producenci mogą odnieść korzyści finansowe z nieprzestrzegania przepisów. Przykładowo mogą się zdecydować przewieźć zwierzęta niezdolne do podróży, gdyż państwa zasadniczo nie przewidują kar za taki transport.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie przeglądu opracowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst dokumentu dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Kontrolerzy podkreślili w przeglądzie, że można byłoby złagodzić negatywne konsekwencje transportu zwierząt dla ich dobrostanu, zmniejszając liczbę i długość podróży, a także poprawiając warunki, w jakich zwierzęta są przewożone. Przedstawili także pewne alternatywne rozwiązania, mogące zastąpić transport żywych zwierząt. W niektórych przypadkach można byłoby usytuować ubojnię w pobliżu zakładu produkcyjnego – jeśli ubój byłby przeprowadzany w rzeźniach lokalnych i polowych, transport zwierząt nie byłby konieczny. Takie rozwiązanie byłoby też bardziej ekologiczne. Ważną rolę w dążeniu do zmiany tego, jak odbywa się obecnie transport zwierząt, odgrywają także konsumenci. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że część z nich jest skłonna zapłacić więcej za produkty mięsne, ale jedynie pod warunkiem, że będą mieli informację o dobrych warunkach hodowli zwierząt. Kontrolerzy stwierdzili, że gdyby konsumenci dysponowali większą ilością informacji, mogliby dokonywać świadomych wyborów podczas zakupów. Pozwoliłby na to np. unijny system etykietowania dotyczący dobrostanu zwierząt, który zapewniłby większą przejrzystość i ujednotocił sposoby etykietowania mięsa w Unii. Nowe przepisy w obszarze transportu zwierząt mogą też być okazją do promowania zmian strukturalnych prowadzących do bardziej zrównoważonych dostaw żywności. W tym celu należałoby wprowadzić zachęty skłaniające producentów i konsumentów do działania zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Decydenci unijni mogliby rozważyć możliwość przypisania wartości pieniężnej cierpieniu zwierząt i uwzględnienia jej w kosztach transportu i cenach mięsa.

Dane na temat transportu żywych zwierząt w UE są niespójne, a Komisja Europejska nie ma pełnego skonsolidowanego obrazu sytuacji. Kontrolerzy stwierdzili, że można byłoby lepiej wykorzystać do tego celu nowoczesne narzędzia informatyczne i nowe technologie. Przykładowo na poziomie UE można byłoby utworzyć system informatyczny do monitorowania wszystkich przewozów zwierząt, co pozwoliłoby uzyskać scentralizowane dane. Z kolei kamery i czujniki mogą posłużyć do obserwowania ruchów zwierząt i pomiaru ich dobrostanu.

Informacje ogólne

Podczas załadunku na pojazdy transportowe zwierzęta narażone są na stres, a w czasie samej podróży mogą cierpieć z powodu głodu, pragnienia, wysokich temperatur, a także braku przestrzeni i niemożności wypoczynku. Zdarza się, że w ciągu swojego życia jedno zwierzę jest przewożone kilkakrotnie – w wielu przypadkach w Niemczech tuczone są i poddawane ubojowi świnie, które urodziły się w Danii lub Niderlandach, natomiast krowy urodzone we Francji, w Irlandii i na Litwie są transportowane na tucz i ubój do Hiszpanii lub Włoch. Handel żywymi zwierzętami między państwami członkowskimi odbywa się w głównej mierze z wykorzystaniem transportu drogowego. Według dostępnych danych 63% przewozów zwierząt w latach 2017–2021 stanowiły krótkie podróże do 8 godzin, 33% przewozów to długie podróże, a 4% – bardzo długie podróże trwające ponad 24 godziny. W ostatnich latach obywatele Unii wykazują coraz większe zainteresowanie dobrostanem zwierząt. Organizacje pozarządowe zwracają uwagę na złe warunki, w jakich bywają one transportowane, a Parlament Europejski ustanowił specjalną komisję śledczą ds. ochrony zwierząt podczas transportu. Jeśli chodzi o prowadzoną przez UE wspólną politykę rolną, dobrostan zwierząt nie był do tej pory traktowany priorytetowo. Komisja Europejska zamierza przedstawić wniosek w sprawie zmiany prawodawstwa dotyczącego dobrostanu zwierząt do końca tego roku.

Przeгляд Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 03/2023 pt. „Transport żywych zwierząt w UE – wyzwania i możliwości” jest dostępny na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu). Ponadto przegląd uzupełnia [interaktywna internetowa tablica wskaźników](#), przy pomocy której dziennikarze, specjaliści i wszyscy inni czytelnicy będą mogli porównać dane dotyczące różnych krajów i zwierząt oraz wartość ekonomiczną przewozów.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału – e-mail: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-mail: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 551 502